

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๘๘/๒๕๕๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
เกี่ยวกับผลการสอบสวน

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ขอข้อมูลข่าวสาร คือ ผลการสอบสวนกรณีผู้อุทธรณ์ร้องเรียนว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูน ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินทับที่ดินของนาย ข. ซึ่งเป็นบิดาของผู้อุทธรณ์ ในพื้นที่ตำบลน้ำดิบ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยมีขอบ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีหนังสือ ลับ ด่วนมาก ที่ กษ ๑๒๐๔/๓๓ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอโดยให้เหตุผลว่า ผลการสอบสวนเรื่องที่ร้องเรียนดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจมีผลให้กระบวนการสอบสวนเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่ขอให้จัดส่งมาแล้ว ข้อเท็จจริง

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๘/๒๕๕๖

ฟังได้ว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีคำสั่ง ที่ ๒๗๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีผู้อุทธรณ์ร้องเรียนว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูนดำเนินการออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ทับที่ดินของนาย ข. บิดาของผู้อุทธรณ์ ซึ่งเป็นผู้ครอบครอง ตาม น.ส. ๓ มาต่อมา น.ส. ๓ ดังกล่าว ถูกเพิกถอนโดยกรมที่ดิน แต่ผู้อุทธรณ์และบิดายังคงครอบครองอยู่ จึงเป็นการออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงทำการสอบสวนผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าพื้นที่ที่มีการร้องเรียนคือที่ดินแปลงเลขที่ ๑-๔๘ กลุ่มที่ ๑๓๗๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๔๓-๑-๔๗ ไร่ ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินหมู่ที่ ๑๐ ตำบลน้ำดิบ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๕ และ พ.ศ. ๒๕๔๑ ปัจจุบันที่ดินดังกล่าวแบ่งออก เป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นของผู้ถือครองเดิม โดยได้รับการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูน จำนวน ๒๓ ราย ๒๕ แปลง และส่วนที่ผู้ถือครองเดิมได้ตกลงกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูนเพื่อแบ่งที่ดินเป็นพื้นที่รองรับเกษตรกรจากโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๒๑ ราย ๒๑ แปลง โดยยังมีที่ดินคงเหลือที่ยังไม่มีการจัดที่ดิน จำนวน ๒ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๙-๓-๓๔ ไร่

คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามบันทึกฉบับที่ กษ ๑๒๐๔.๑/๔๔ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เรื่องร้องเรียนกรณีสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูน ออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ทับที่ดินของราษฎรโดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูนให้ความร่วมมือ โดยมีความเห็นสรุปว่า พื้นที่ที่มีการร้องเรียนเป็นที่ดินมี น.ส.๓ มีชื่อบิดาของผู้อุทธรณ์เป็นผู้ครอบครองที่ดิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีผู้ถือครองเดิม การที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูนนำพื้นที่ดังกล่าวมาจัดให้แก่เกษตรกรโดยไม่มีการตรวจสอบ กรณีที่นาย ข. เคยเป็นผู้มีชื่อครอบครองตาม น.ส. ๓ เดิม ซึ่งถูกยกเลิกแล้วนั้นมาพิจารณา ทั้งที่ทราบข้อมูลอยู่แล้ว ถือได้ว่าเป็นการดำเนินการโดยไม่ชอบตามระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๘ (๑) และไม่เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และเห็นสมควรให้กองการเจ้าหน้าที่ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ไม่ปรากฏหลักฐานว่าในการจัดที่ดินดังกล่าวมีการทุจริตหรือเรียกรับเงินแต่อย่างใด ต่อมาสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ที่เกี่ยวข้องตามความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และเรื่องอยู่ระหว่างการดำเนินการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๘/๒๕๕๖

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีหนังสือถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงเหตุที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ว่า เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีทั้งพยานที่ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน ตลอดจนการดำเนินการทางวินัย ซึ่งอาจทำให้บุคคลดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนเสียหาย และส่งผลให้ไม่มีผู้ใดกล้าเปิดเผยข้อเท็จจริงต่อทางราชการในภายภาคหน้า อันจะทำให้ระบบการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินการทางวินัยเรื่องต่างๆ ของทางราชการมีอุปสรรค และทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ประกอบกับเป็นเรื่องภายในของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณีมีการออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ทับที่ดินที่บิดาผู้อุทธรณ์ครอบครองทำประโยชน์อยู่ จึงมีเหตุอันสมควรที่จะได้รับทราบผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือความคืบหน้าของเรื่องที่ได้ร้องเรียน ข้อเท็จจริงตามอุทธรณ์ได้ความว่าการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้เสร็จสิ้นแล้ว แต่เรื่องยังอยู่ระหว่างการดำเนินการสอบสวนทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กรณีนี้จึงมีข้อที่ต้องพิจารณาว่าการเปิดเผยรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอ คือ บันทึกลับ ที่ กษ ๑๒๐๔.๑/๔๔ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เรื่องร้องเรียนกรณีสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูน ออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ทับที่ดินของราษฎรโดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูนให้ความร่วมมือนั้นจะมีผลกระทบต่อการสอบสวนทางวินัยหรือไม่ เห็นว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยโดยยึดถือผลการตรวจสอบที่คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้รายงาน จึงถือได้ว่าข้อเท็จจริงในส่วนที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่อันเป็นมูลความผิดทางวินัยยอมรับฟังเป็นที่ยุติแล้ว การเปิดเผยบันทึกดังกล่าวไม่มีผลทำให้ข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จึงไม่น่าจะมีผลกระทบต่อการสอบสวนทางวินัยอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอกรณีนี้เป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘๘/๒๕๕๖

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

นายชัยรัตน์ มาประณีต

หัวหน้าคณะที่ ๒

พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย

กรรมการ

นางธิดา ศรีไพพรรณ

กรรมการ

นายพูลประโยชน์ ชัยเกียรติ

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก

กรรมการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ เทพ หิมะทองคำ

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖